

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 134 sz.

1936 május 22.

PÉNTEK

Bukik az angol kormány

Árulónak nevezték az angol alsóházban Eden külügyminisztert. -- A kormánypárti lapok is bukást jósolnak

London, május 20.

Azok a sorozatos baklövések, amelyeket Eden lord követett el és azok után, hogy az angol kormány még nem ejtette el Eden lordot, hanem ellenkezőleg, őt akarja ismét kiküldeni Genf-be, hogy a Népszövetség ülésén Angliát képviselje, megrendítette az angol kormány helyzetét.

Az angol sajtó, amely talán a legobjektívebben viselkedik az egész angol politikában, már tegnap megállapította, hogy ezek után az angol kormány válságba jutott.

Nem telt bele 24 óra és az angol kormányt az angol alsóház leszavazta, ami egyet jelent azzal, hogy az angol parlament megvonta bizalmát a Baldwin kormánytól és az igen közel áll a bukáshoz.

Súlyossá teszi a helyzetet az, hogy az angol kormány leszavazása nem valami nagyfontosságú eseménynél történt, hanem egy egész kiszolgáltatott belügyet tárgyaltak. De a kormányt mégis leszavazták. — Ilyen eset az utolsó évtizedben nem történt meg az angol parlamentárizmus életében.

Az angol politikai körökben tisztán látják, hogy a leszavazás nem a szavazásra tett problémának szolgált, hanem magának az angol kormánynak és első komoly figyelmeztetés az angol törvényhozás részéről, hogy elérkezett az utolsó pillanat, amikor a híres angol fegyelmettség sem mentheti meg a kormányt.

Meglepő hangon ír az eddig kormánytámogató Morning Post is, amely idézi Napoleonnak híressé vált mondását, hogy még egy ilyen győzelem és elvesztettük a háborút. A Morning Post ezt a híres mondatot így szabja az angol kormányra: Még egy ilyen botlás és akkor az angol kormány menthetetlenül bukik, anélkül, hogy bevéárnák, amíg önként lemond.

Eddig még Angliában soha sem történt meg, hogy a kormányt megbuktatták volna. A hosszúéletű kormányok mindig hónapokkal előre megéreztek azt, hogy az idők változtak, a jelenlegi politikusoknak legalább is egy időre el kell tűnniük az angol politikai élet színpadáról. Levonták a következtetést és simán átadták a helyet másnak.

Az angol alsóháznak arról a viharos üléséről, amelyen nyíltan leszavazták a kormányt, a következő tudósítás érkezett.

Igen heves vita légkörében nyújtotta be a kormány a szénbányák átszervezéséről szóló törvényjavaslatot. A vita egész jelentéktelen tételek körül a hajnali órákig húzódott el, majd annak ellenére, hogy a kormány az éj folyamán többször módosította a törvényjavaslatot, az alsóház nagy többséggel leszavazta a törvényjavaslatot, amelyet azonnal le is vettek a napirendről.

Természetesen a vita hevében a képviselők a tárgytól teljesen eltérő interpellációkat jelentettek be. Így többek között egy angol munkáspárti képviselő azt a kérdést tette fel Eden angol külügyminiszternek, vajon az angol kormány visszaadná-e az olasz nagykövetség utlevelét, hogyha az olaszok kiutasítanák Anglia követét Addis Abebából. Eden lord a leghatározottabban nemmel válaszolt, mire a munkáspárti képviselők nagy zajjal válaszoltak és árulással vádolták meg Eden külügyminisztert.

Ilyen viharos légkörben folytatták le azután a szavazást, amely a kormány teljes vereségével végződött.

Utána egy másik képviselő az angol költségvetés körül kipattant botrányról beszélt, amelybe állítólag bele van keverve Thomas gyarmatügyi miniszter fia is.

Az angol kormány erre az interpellációra nem adott választ, amiből az a hír keletkezett, hogy Thomas gyarmatügyi miniszter a botrány miatt beadta lemondását. A kormány ekkor nyilatkozatot olvasott fel, amelyben megcáfolja Thomas miniszter lemondását.

Genf, május 20.

Ismeretes, hogy az olasz kormány emlékiratot nyújtott be a Népszövetséghez Anglia ellen és megvádolta Angliát, hogy dum-dum lövedékeket bocsátott Abesszinia rendelkezésére.

Tegnap a berni olasz követ, aki nincs a genfi Népszövetséghez akreditálva, megjelent Genfben Avenol népszövetségi főtitkárnál és kormánya nevében visszavonta Olaszország panaszát.

Herriot nem vállalja a külügyminiszteri tárcát

Páris, május 20.

Leon Blum tegnap ismételtelen személyesen felkereste Herriot volt francia miniszterelnököt, akinek felajánlotta a külügyi tárcát. Herriot kijelentette, hogy bár támogatni fogja az új francia kormányt,

azonban nem fogadhatja el a külügyi tárcát. Herriot felsorolta azokat az okokat is, amelyek miatt nem fogadhatja el a megbízatást, azonban ezt nem közölték a nyilvánossággal.

Oradeára érkezett a nemzeti parasztpárt vezérkara

Maniu mégsem vesz részt a beiusi gyűlésen

Oradea, május 20.

Szerdán délben tizenkét órakor a bucu restii gyorssal érkezett Oradeára a nemzeti parasztpárt vezérkara: Mihalache, Lupu, Madgearu, Ghelmegeanu, Popovici Mihai és Moldovan Valer. A párt helyi tagozata már jóval előbb teljes számban megjelent a pályaudvaron, ahol ezenkívül is nagy tömeg várta a párt illusztris vezéreit.

Amikor a párt vezérkara kiszállt a vonatból, Roxin Teodor, a nemzeti parasztpárt bihormegyei tagozata elnökének fele-

sége gyönyörű rózsacsokrot nyújtott Mihalachenak, aki mosolyogva köszöntö az meg. Majd dr. Roxin Teodor üdvözölte a párt elnökét, aki pár szóban válaszolt.

A magas vendégek ezután a Park szállóba hajtottak. Délben közeledt a Kék Macska vendéglőben. A pártvezetőség a délutánt Oradeán töltötte és csütörtökön reggel utazik ki Beiusba, az ott megtartandó népgyűlésre. Most már bizonyos, hogy a gyűlésen Maniu nem vesz részt, mert Bucurestiből egyenesen Badacimba utazott.

Az autó tombola 3. száma

Leállítják a belföldi posztógyárak szövőszékeinek egyrészét

Zavarok a posztó új forgalmi adójának befizetése körül

Bucuresti, május 20.

A posztógyárak forgalmi adójával kapcsolatban tudvalevőleg erős pénzügyi ellenőrzés indult meg úgy a regátban, mint Ardealban, Basarabiában és Bucovinában. Ez a kontrollálás sok kellemetlenséget okoz a gyáraknak, mert zavarja a munka menetét és ezért az iparvállalatok évente egy összegben akarják fizetni a gyapjúszövetek forgalmi adóját. A kincstár 160 millió lej szeretne kapni és a gyárak hajlandók is ezt megfizetni, de a pénzügyminiszterium azt kívánta, hogy a gyárak egymásért felelősséget vállaljanak a rájuk eső összeg kifizetésére. Mivel a posztógyárak között gyengébb bonitásúak is vannak, a jobb iparvállalatok nem fogadták el a miniszter kívánságát és emiatt meghiusult az évi 160 millió lej pauszösszeg fizetése. A

pénzügyileg erősebb regáti, ardeali, bucovinai és basarabiai gyárak külön-külön körzetbe csoportosulnak és ezek egymásért hajlandók garanciát vállalni, ha a pénzügyminiszter ezt a megoldást elfogadja. Egyébként a gyárak szindikátusba tömörültek, a mellyel azt akarják elérni, hogy egymást is ellenőrizhessék a forgalmi adóba való részvétel százalékanak szempontjából. A gyárak ugyanis szövőszékeik száma szerint vállalnak a forgalmiadónak egy összegben a rájuk eső rész kifizetését. Ezért több nagy gyár állítólag elhatározta, hogy szövőszékeinek egy részét üzemen kívül helyezi. Egy brasovi nagy gyár 70 szövőszéket, egy timisoarai pedig 100 szövőszéket állítana meg, hogy kevesebb jusson rá a forgalmiadó pauszösszegéből.

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét

FLOREAL

haj-regenerator használatával. Nem tartalmaz semminemű festékanyagot. — A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, melynek fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. — Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállóbbá teszi — sőt segíti a haj növekedését és szaporodását **1 üveg ára 60 lei**

FLOREAL HAJ-REGENERATOR

Vezérképviselő: **Pap Drogueria** Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9 szám. Naponta postai szétküldés

Saját kése nyársalta fel a szerencsétlen pásztorgyereket

Lugoj, május 20.

Megdöbbszentő gyermektragédia történt Luncani községben. Jurătoane George 12 éves fiú a mezőn a teheneket őrizte. Több tehen megvadult és szerte szaladt. A fiú, a kinek kezében egy kés volt, felugrott és szaladni kezdett a tehenek után. Alig szaladt pár lépést, amikor megboltlott és has-ravágódott, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a kés egész tövig furódott mellette.

A szerencsétlen fiú ott a helyszínen elte halálát. A szerencsétlenséget csak késő este vették észre, amikor a falu lakosága aggódni kezdett, hogy a nyáj még nem jött haza. Kimentek a mezőre, ahol

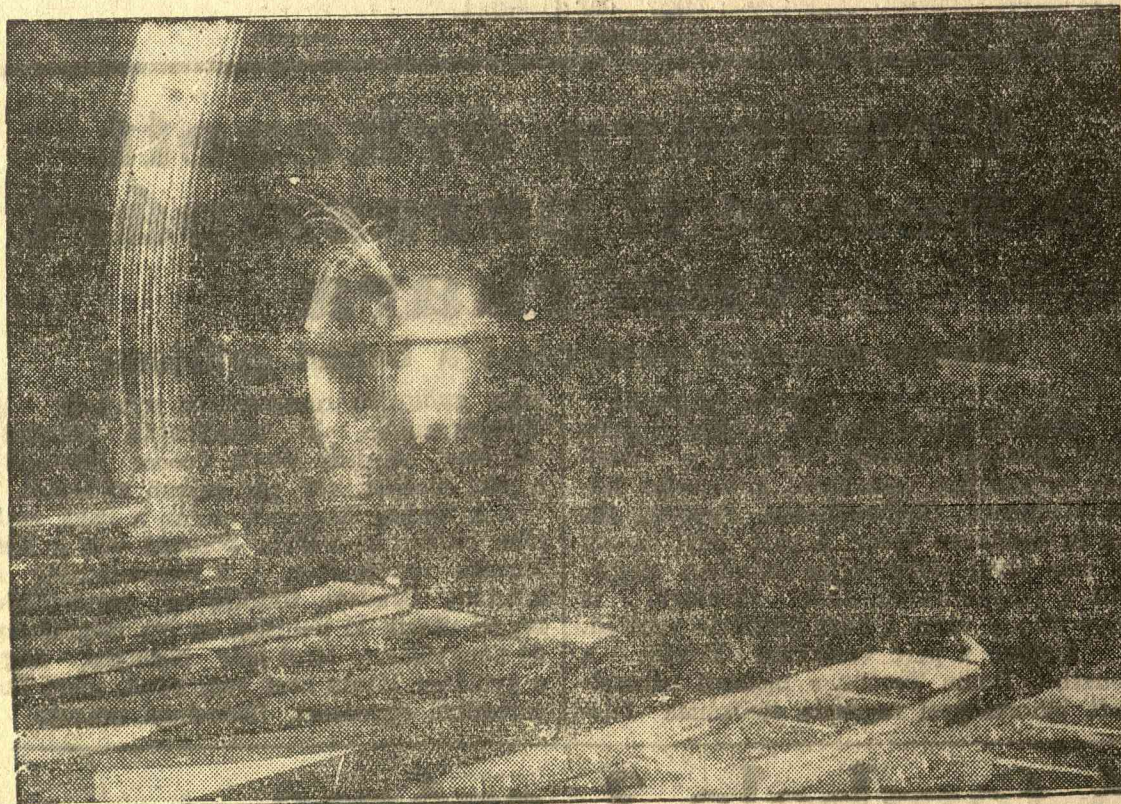
megtalálták a fiú vérbenfagyott holttestét. A halálos szerencsétlenség a környéken nagy megdöbbenést keltett.

Házhelyek eladó

Margareta uccában Ca'ea Victoriei (Sorompói) villamos megállótól 5 pernyi távolságra a város legegészségesebb helyén, a szilvás strand-fürdő közvetlen közelében, előnyös

részletfizetésre már 10000 leitől

Ertekezni a helyszínen, Guttenberg ucca 8 sz. és Dr. Dancea Miklós ügyvédnél, Oradea, Parcul Stefan Cel Mare 15. szám. Telefon 7-74.

A „bucureştii hónap” csodáiból

Füziójáték, amely világító vizesét utánoz a Carol parkban.

Kivágando és össze venni

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az új autó tombolán

Május - június

Borzalmas autókatasztrófa Franciaországban

Páris, május 20.

Borzalmas autókatasztrófa történt Lons de Sanier közelében. Egy tehérgépkocsi, amelyben tíz személy ült, nekiszaladt az utat szegélyező korlátnak, azt összetörte és belefördült a mély árokba. A szerencsétlenség következtében három utas szörnyethalt, míg a többiek többé kevésbé súlyos sérüléseket szenvedtek.

A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség féktörés következtében történt és azért a sofőr nem felelős. — Egyébként a sofőr állapota a sebesültek közül a legsúlyosabb.

Nikelező berendezés

teljesen új 10.000 leiért eladó

Varga mechanikus Str. Alexandri 13

Bihormegyei csavargó-betörő az ügyészségen

Oradea, május 20.

Az oradeai ügyészségre ma délelőtt be kísérték Karaba Jánost Abram bihormegyei községből. Karaba János már hosszabb idő óta állandó lakhely nélkül csavargó a megye faluiban, alkalmi munkákból és a falubeliek jóindulatából tengetve életét. Már jól ismerik a bihormegyei falvakban Karaba Jánost s ha tehetik, adnak neki szállást is. Tavaly novemberben azonban Tautu községben alkalmi gazdája, Ungur János szívességet azzal hálalta meg, hogy betört a lakásába és elvitt onnan 100 lejt, pár bakkancsot és némi ruhaneműt. Azóta keresik Karaba Jánost, akit tegnap el is fogtak Abram községben és ma reggelre bekísérték az oradeai ügyészségre. Az ügyészség ma dönt sorsa fölött.

London bűnügyi statisztikája

London, május 20.

A híres Scotland Yard kiadta az 1935. évi jelentését Londonban 1935-ben 80.335 büntetett történt. Igen érdekes, hogy ez a szám csökkenő tendenciát mutat az 1934-es és az 1933-as statisztikai adatokkal szemben. Ugyanis ez a szám 2700-al kevesebb, mint az 1934-es évben és 3000-el kevesebb mint 1933-ban.

A büntettek nagyobb része lopás és betörés. Súlyos büntetett szinte csodálatosan kevés volt. Így például Londonban 1935 folyamán összesen 23 személyt gyilkoltak meg.

A gyilkosok közül 7 öngyilkos lett. Mielőtt a bíróság kimondotta volna rájuk az ítéletet. Négyet halálra ítélték, ötöt elítéltek. Ötöt elítéltek, de az ítélet végrehajtását felfüggesztették, mivel tetteikért nem felelősek. Csupán egyetlenegy gyilkossággal vádolt személy volt, akit a bíróság felmentett.

2 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 május 22

A legujabb csemp.sz-trükk

Napokig nem esznek, mégis meghízznak a cseh maramuresi gyermeklányok

Sighet, május 20.

A maramuresi csempész szervezet kifogyhatatlan a leleményes csempésztrükkök kitalálásában. A hatóságok most egy újabb fondorlatos csempész módszerről rántották le a leplet, amellyel — mint megállapították, — többmillió értékű csempészárut jutott az országba.

A csempész konzorciumok apró 12—14 éves parasztlánykák testére csavarták a csempészárut, sőt batyúikat is csehszlovákiai selymekkel töltötték meg. Eleinte senkinek sem tűnt fel, hogy a határon cseh Maramuresből naponta kaszával-kapával átjáró kis parasztlánykák csempészek. Végül is szemet szurt a pénzügyi gárda embereinek, hogy a leánykák napról-napra kövérebbek.

Tegnap délelőtt Stan és Chirila pénzügyőrök több gránicsár katoná kíséretében követni kezdték öt kisleányt, akik szor-

katlanul kövérek voltak és batyúik is meglehetősen súlyosaknak látszottak. Amikor a leánykák látták, hogy a hatósági emberek nyomukban vannak, futásnak eredtek és batyúikat eldobták. Menekülés közben két kisleány elbotlott és eközben a csempészett selyem lecsavarodott testükről. A két gyereket így elfogták, míg a többieknek sikerült elmenekülni.

A lefoglalt áru értéke meghaladja a százezer lejt. A kisleányok kihallgatásuk során nem tudták megmondani megbízóik nevét, azt azonban elárulták, hogy fejé-
ként 50 lejt kaptak egy-egy utért.

— Nálunk mindenki, aki éhez a csempészből él, vallották a kisleányok. Ha nem keresnők ezeket az ötven lejteket, már régen éhenhaltunk volna. Most is három napja, hogy nem ettünk...

A pénzügyőrök a szerencsétlen kisleányokat szabadon engedték.

Tükörrel mentette meg magát és családját a hajótörött

Három napig étlen-szomjan hanyódtak a habok között
mig végül a világítótorony őrei lettek tigymesek
a tükörből visszaverődő tényjelekre

London, május 20.

Egészen eredeti módon mentette meg egy angol sportszerető férfi önmagát és feleségét, valamint gyermekeit a tengerbe-fulladástól.

Az angol egy kis yachton kirándulásra indult. Már jól eltávolodtak a parttól, amikor hirtelen vihar tört ki és a kis yachtot elsodorta a tenger közepe felé.

Nemsokára azután a yachtot elborították a hullámok úgy, hogy abba behatolt a víz. A férfinak és gyermekeinek emberfeletti küzdelmébe került, amíg a behatolt vizet kitudták meríteni. Közben a tenger ismét sima lett, azonban sehol part, egyet-

len hajó sem. Három nap és három éjjel hanyódtak már a tenger hullámain. Irtoztos éhségben.

A negyedik éjjel nagyon messze a férfi megpillantotta egy világító torony fényét. Olyan messze volt, hogy kiáltással nem érte volna cél, hogyha a férfinak nem jut eszébe egy kitűnő eszme. Felesége szobájából felhozta a hatalmas álló tükört és azt a fénysugárba állította és ezekkel a messzeségbe fényjeleket küldött. Szerencséje volt, mert a világító torony őreinek feltűnt a fény és motorossal kimentették az éhhalálhoz közelálló családot.

Évekkel ezelőtt megölte feleségét, most a veje gyilkolta meg Megdöbbenő családi dráma egy aradmegyei községben

Arad, május 19.

Az arad-podgoriai Siria községben tegnap véres dráma játszódott le. A község határában levő egyik szőlőhegyen dolgozott rokonaival Nistor Nicolae 68 éves községbeli gazdálkodó. Nistor általában civódó, veszekedő természetű, brutális embernek ismerték a faluban. Még évekkkel ezelőtt feleségét oly súlyosan megsebesítette, hogy a szerencsétlen asszony behalt sérüléseibe. Nistor akkoriban el is ítélte büntetése miatt és büntetését időközben kitöltötte.

Nistor nem okult a mult tragikus eseményén, hanem most is állandó harcban élt tulajdon gyermekeivel és szomszédaival. Tegnap délelőtt összeszólalkozott vejével, Faur Ioannal és a veszekedés hevében felkapott a földről egy nagy követ és azzal fejét fejbe akarta verni, ami kétségtelenül halálát okozta volna. Faur erre kiragadt a földből egy szőlőkarót és azzal fejen szúrta Nistor, aki vértől borítva összeesett.

Súlyos állapotban a községi orvoshoz viték, mire azonban odaértek, már kiszenvédett. Faur önként jelentkezett a csendőrségben, amely letartóztatta és bekísérte az aradi ügyészségre. A véres dráma Siria községben nagy feltűnést és megdöbbenést keltett. Általános azonban a vélemény, hogy Nistor önmaga idézte elő tragédiáját.

CLAVETHYL
TYUKSZEM SZEMÖLCS ÉS VASTAGBŐRIRTÓ SZER
Hafasg biztos Majd En! Földalom nélkül it
KONCZ GYÓGYSZERTÁR ODORHEU

Ereifei közlemény:

Két üveg Gastro D. szedtem be és ez megszaba- dított gyomortekélyemtől

holott műtési beavatkozást javasoltak, — most teljesen egészségesnek érzem magam, írja Dumitru Magu Ialomita megyei Olmu községbeli lakos.

Gyakran még magunk is csodálkozunk ennek a nagyszerű gyógyszernek rendkívüli hatásán, amely rengeteg emésztési zavarban szenvedő betegnek adta vissza egészségét, munkaképességét és sokezer család boldogágát hozta meg.

Le 130 utánvétellel küldi: Császár E. gyógyszerháza, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Figyelje az itt megjelenő további közleményeket!

Elmaradnak a keletfranciaországi hadgyakorlatok

Páris, május 20.

Május végén kellett volna megtartani a nagy keletfranciaországi hadgyakorlatokat. A francia hadügyminisztérium azonban a hadgyakorlatokat nem tartja meg, mert a csapatok nagyrésze a Maginot vonalban dolgozik és nem akarja ezeket kivonni a munkából. Így a hadgyakorlatok ebben az évben Keletfranciaországban elmaradnak.

Saját orvosa
rendeli, hogy
csak Ollát
használgjon.
Ügyeljen az
„OLLA”
névre.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 6.30 Torna. Hírek. Könnyűzene. 13 Lemezek. 13.40 Lemezek. 14.15 Hírek, lemezek. 17 Gyermekek. 18. Felolvasás 18.15 Stefanescu zenekar 20.10 Dalok 20.55 Csak Radio Romania: Hangversenyismertetés. 21.15 Szimfonikus hangverseny. 22 Bucuresti tánczenét ad. 22.30 Csak Bucuresti: Lemezek. 23 A két állomás együtt: Lemezek. 23.55 Hírek.

Budapest: 10.15 Hírek. 10.40 Közvetítés Mária-Remetéről. Beszélő Koudela Géza dr 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a máriaremetei kegytemplomból. 12.15—13.15 Görög katolikus istentisztelet. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Az Operaház tagjából alakult zenekar. 15 Hanglemezek. — 16.40 A rádió szalonzenekara. 18 Gazdasági előadás. 18.30 Cigányzene. 19.50 Vonósnyegyes. 20.30 Szimfoni előadás a Studióban: A tékozló. 22.50 Hírek. 23.10 Szalonzene. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

PÉNTEK

Bucuresti: 6.30 Hírek. Torna. Lemezek. 13 Lemezek. 13.25 Sport. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek. Lemezek. 21.30 Beethoven: Kreutzer-szonáta. 22.05 Kozen Margit énekel. 22.45 Kis rádiózenekar. 23.55 Hírek. 24 Rádiózenekar. 1 Lemezek.

Budapest: 7.45 Torna. Utána hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó Időjárásjelentés 13.05 Moizer Margit énekel. 15.30 Beszélő zenekar. 17.15 Diákfélszóra. 18.30 Váci Károly klarinétozik. 18.50 Sportközlemények. 19 Szalonzene. 20.25 Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 előadásának közvetítése: Bohémélet. 23.35 Cigányzene. 24 Francianyelvű előadás. 1.05 Hírek.

„ERDELYI MAGYARSAĞ”
3 oldal. 1936 május 22.

Álarcos banditák félholtra vertek és kiraboltak egy házaspárt

Storoineti, május 20.

Tegnap éjjel vakmerő rablótámadás áldozata lett Vilauea községben Carenciuc Petru gazdálkodó és felesége.

Éjfél után két órákor három álarcos bandita toppant be a gazdálkodó házába s a tornácra alvó férfitől pénzt követeltek. A gazdálkodó kijelentette, hogy csak kétszáz leje van. Bement a szobába, hogy a pénzt kihozza, azonban a banditák utána mentek és verni kezdték, hogy adjon több pénzt. A jankiáltásra előjött az asszony is, aki a szomszéd szobában aludt a gyermekekkel.

A banditák az asszonyt is megragadták és úgy összeverték, hogy eszméletlenül esett össze. Majd ismét a férfinak estek és őt is az eszméletlenségig verték.

Ezután az egész házat összekutatták, pénzt nem találtak, mire a házban található értékes dolgokat vitték el.

Másnap reggel a csendőrség megindította a nyomozást és letartóztatta Golovaci Nicolai és Hacman Dumitru gazdálkodókat, akik bevallották, hogy ők követték el a rablótámadást. A harmadik banditának a nevét még nem árulták el.

Két hajó elsüllyedt a Fekete-tengeren dühöngő viharban

Constanta, május 20.

A Fekete és az Azowi tengeren irtózatos orkán dühöng. Bár a Fekete tenger nyugati részén kevésbé volt érezhető a vihar, mégis olyan heves volt, hogy a kikötőket le kellett zárni, a hajóforgalom teljesen megbénult. A nyílt tengeren levő hajók sorsáról még nem tudnak semmit.

Különösen nagy kárt okozott a vihar Odessza kikötőjében, ahol több hajó a kikötő előtt rekedt. Ezek közül kettőt az orkán a molóhoz csapott és elsüllyesztett. A legénységet sikerült megmenteni.

SPORT

Nem kapott beutazási engedélyt a Bocskai Amefa-Cao revans mérkőzés lesz ma Oradeán

Oradea, május 20.

A ma délutánra tervezett Bocskai mérkőzés elé akadályok gördültek, mivel a szövetségnek van egy határozata, hogy minden külföldi csapat vendégszereplését két héttel előbb be kell jelenteni. Minthogy ezt elmulasztották, a Bocskai nem kapta meg a beutazási engedélyt. Szerdán ugyanis Bancila prefektus és a rendőrkvesztor is próbált interveniálni Bucurestiben, de minden közbenjárás hiábavaló volt. Így a Bocskai oradeai szereplése pünkösdre marad, a mikor két napra jönnek a debreceniek. Vasárnap játszanak a Crisanával, míg pünkösöd hétfőjén a CAO-val mérkőzik a Bocskai.

A Bocskai mérkőzés elmaradása folytán, hogy kárpótolva legyen Oradea sportközönsége, a CAO-revansra kötötte le az AMEFA-t egy barátságos mérkőzés keretében. Így tehát csütörtökön nem maradunk futtbalprogram nélkül. A CAO-nak nagyon fáj a vasárnapi vereség, amit Aradon elszenvedett a piros feketéktől és most idehaza akarja a csorbát kiköszörölni. A mérkőzést öt órákor kezdik.

Megkezdődtek a Balkán-kupa mérkőzések

Május 20-án kezdődtek a Balkán-kupa mérkőzések. Először a román és görög csapatok között zajlott a mérkőzés.

Véres rózsák

— Detektivregény —

29

A helyszíni szemle nagyjában megerősítette az orvosi szemle adatait. Törrel vagy szélesebb pengéjű gyilkokkal ölték meg az áldozatot. A botba rejthető fegyverek vagy keleti török szoktak hasonló sebesüléseket okozni.

A szervezetben semmiféle mérgeanyag nem volt, melyből arra lehetett volna követeltetni, hogy mérgezés áldozata, vagy ledőfése előtt elkábították.

A kis páncélszekrényt Alice Chalonnat jelenlétében felnyitották. Teljesen üres volt.

Senkisem tudta megmagyarázni a titokzatos véres rózsacsokrot. Az egész gyilkosságot mélységes homály fedte.

Oliver Fernand, a vizsgálóbíró, régi és derék hivatalnok, aki már rengeteg híres bűntudgyet bogozott ki, kijelentette, hogy még feltevései sincsenek.

A nyomozó hatóságok nem ejtették el az áldozat unokaöccsének személyét. Jean Chalonnat-t hirtelen embernek tartották és azonkívül állandóan pénzszerűen szenvedett. Nem lehetett pontosan megállapítani, mikor érkezett haza Brunel-uccai lakására. A házmaster nem tudta megmondani az időt.

— Későn jött haza, mint mindig — ennyit lehetett belőle kicsikarni.

Két adat vallott a fiatalember ellen, Rátámadt az őt kísérő detektívekre és a nagynénje nem nagyon hízogó képet festett róla. Ez a két körülmény nem mutatkozott elegendőnek vádemelésre, sőt erélyesebb nyomozásra sem.

Az újságok óvatosan irtak a fiatalemberéről, de ha nem is gyanúsították a bűncselekménnyel, célzásokat tettek arra, hogy többet tud, mint amennyit mond.

Néhány lap egyszerűen a misztikus Vudu számlájára irta a gyilkosságot. Látéve, a nagy reggeli napilap a következő fejtegetést közölte:

Valóban a fekete mágia követte el ezt a gyilkosságot? Könnyelműség volna igennel válaszolni, de éppen ilyen felületességet jelentene tagadni a varázslat lehetőségét. Sok szavahihető, komoly tudós, aki megfordult Afrika civilizálatlan belsejében, hittel hirdeti, hogy ott rendellenes dolgokat tapasztalt, olyan jelenségeket, amelyeket európai ember, materialista fel nem foghat. A fekete mágusok sok ismeretlen és kifürkészhetetlen hatalom titkát ismerik. Nem természetfeletti erők támadhattak az áldozatra, hanem olyan hatalmak, amelyeknek létezését a modern Európa még nem ismeri.

A tudomány és az ismeretek fejlődése egyre halad. Ami ma még tébolynak látszik holnap mindennapos banális igazsággá válik. Nem szabad abszurdumnak hinnünk azt a lehetőséget, hogy egy ősrégi civilizáció ismer olyan hatalmakat, mint a rádió, röntgen, villamosság, rádium és a többi hatalmakat, amelyekről nekünk nincsen tudomásunk. Mondjunk egy drasztikus példát. Tegyük fel, hogy a rádium nem volna olyan ritka kincs, mint amilyen és egy gazdag ember megengedhetné magának azt a luxust, hogy nagyobb adagot temettet magának a koporsójába. Tegyük fel, hogy a rádium egyszerre eltűnik és ezt a kincset sok száz esztendő múlva találják meg kutatás alkalmával a koporsóban.

Vajjon a rádium boldog tulajdonosa nem tudnak-e csodákat művelni? Vajjon nincs-e a varázsló birtokában olyan elem, amelyet csak mi nem ismerünk és amelyet talán évezredek rejtekéből emeltek ki.

Ezzel szemben Vayonne doktor cikket írt az Intransigeant-ban.

(Folyt. köv.)

"ERDELYI MAGYARSÁG"

4 oldal

1936 május 23.

Szombaton, folyó hó 23-án lezárjuk az ajándéktombola igazoló szelvényeinek kiadását

A lejárt pünkösdi ajándék tombola igazoló jegyeinek beváltása tart. Olvasóink tömegesen jelentkeznek kiadóhivatalunkban és a bizományosoknál a szelvények beváltása véget ért. Tekintettel a nagy érdeklődésre, az igazoló jegyek kiadását meghosszabbítottuk szombatiig, folyó hó 23-ig. Addig azonban siessen mindenki beváltani a szelvényeket, mert további halasztás nem lesz és a jövő hét elején megkezdődnek a húzások, melyeknek eredményét naponta 100-as csoportokban fogjuk a lapban közölni.

Földbirtokosoknak nem örölhetnek a vámörklő malmok

A pénzügyminisztérium újabb utasítása a vámörklő malmok részére

Bucuresti, május 20.

A pénzügyminisztérium 6381-1936. számú rendeletével utasította a vámörklő malmokat, hogy a jövőben földbirtokos termelőknek vámörklést nem végezhetnek, illetve a liszt fogyasztási adómentességét csakis a parasztlőrők élvezhetik. Ez a rendelet főképpen a közép és nagybirtokos termelőket érinti érzékenyen akik ilyenformán a saját termésü gabonájukat sem örölhetik háztartásuk számára sem adómentesen. Itt említjük meg, hogy ugyancsak a pénzügyminisztérium 29.926-1936. számú rendeletével megszüntette a vámörklő szítás mal-

mok eddig átalányban fizetett fogyasztási adó kiadását. A hengerek folyómétere után fizetett évi 4000 lejes átalányösszeg helyett a jövőben fizetendő átalány összeget a következőképpen kell kimutatni. Alapul veendő az előző három év örlési forgalmának középátlama és az így kapott lisztsúlymennyiség kilogramja után 25 bani fizetendő fogyasztási adóként az 1936-37. évre. Az örlési forgalom megállapításánál csakis a szítán végzett örlés veendő figyelembe, míg a köveken végzett örlés továbbra is illetékmentes marad.

Folytatódnak a palesztinai véres tüntetések

Jeruzsálem, május 20.

A Havas távirati iroda különös gyilkosságról tesz jelentést. Palesztinában eddig csak a zsidókat támadták meg, vagy gyilkolták meg az arabok. Különös gondot fordítottak ellenben arra, hogy keresztény embert bántódás ne érjen.

Annál nagyobb megdöbbenést váltott ki, amikor tegnap reggel Jeruzsálemben, közel az abesszin követséghez egy európai keresztény embert találtak törrel meggyilkolva.

Előbb azt gondolták, hogy az a sok kincs, amelyet a volt négyus hozott Jeruzsálemben, az idegent arra készítette, hogy betörjön a követségre és az örök ölték meg, azonban a kihallgatásnál kint, hogy egyetlen ór sem használta fegyverét.

A vizsgálat ebben a különös ügyben folyik. Az ügy annál is titokzatosabb, mert a meggyilkoltnak nem tudták megállapítani a személyazonosságát.

Jeruzsálem, május 20.

Palesztinában a helyzet egyre komolyabbá válik. Az arab vezérek tegnap tanácskozásra ültek össze. A tanácskozás eredményeként kiáltványt bocsátottak közre, a melyben felszólították az arab lakosságot, hogy tartson ki a sztrájk mellett.

Majdnem minden nagyobb városban összeütközések történtek a zsidók és az arabok között. Az arabok most már olyan merészek lettek, hogy a zsidókat a lakásaikban támadják meg. Nem egy helyen egyszerűen felgyújtották a zsidók házeit és a házakat kifosztották.

Nazaretben és az egyik mellette levő községben gyilkosságot is követtek el.

Jaffában tegnap éjjel bomba robbant. Sok ember megsebesült.

Amit még ki lehet bírni

Sztrájkolnak a spanyol torreádorok is

Madrid, május 20.

Spanyolország minden részéről érkeznek a jelentések, hogy az egyes foglalkozások egymásután sztrájkot jelentenek ki és beszüntetik a munkát.

Barcelonában alig fejezték be a sztrájk mozgalmat az éttermi alkalmazottak, már az utcáseprők, pékek, malmosok, kereskedelmi alkalmazottak, valamint az ügynökök léptek sztrájkba.

Legérdekesebb azonban az a sztrájk, melyet tegnap Madridban hirdettek ki. Ugyanis a madridi torreádorok a külföldi és spanyol bikaviadalok körül támadt ellentéték miatt szintén kimondták a sztrájkot. Ez sokkal fontosabb sztrájk, mint első

hírből kitűnnék. Ugyanis a spanyol népnek mindene a bikaviadal és valószínű forradalomra számítanak, ha a torreádorok beszüntetik a munkát az arénákban.

Egyidejűleg a spanyol zavargásokkal. Spanyolországot irtózatossá árasztotta el. Zaragoza tartományban 160 falu került víz alá. Barcelona és Madrid között a vasúti és telefonforgalom teljesen szünetel. Előbb az a hír terjedt el, hogy a zavargók elvágták a vezetékeket és felszedték a vasúti síneket. Ez utóbbi valótlannak bizonyult mert kiderült, hogy a nagy esőzések okozták a forgalom és közlekedés megszakadását. Nagyon sok helyen az egész évi termés is elpusztult.

Olcson, jól és divatosan
ruházkodni

Kovács A. urisabóságában

lehet Str. Alexandri 9. Jó munka, pontos szállítás

Mi ujság Marghitán?

A csütörtöki Hősök napját Marghitán is a legfényesebb keretek között fogják megtartani.

Giszkalay János országos híri zsidó író és költő szombat este a Margit szálló színháztermében tart nagyszabású előadást. A kiváló szónok előadását óriási érdeklődés előzi meg.

Az Orth. hitközségben — mint ismeretes — harcok dühnek. Tegnap ismét elnökválasztás volt, melynek során elnöké Wolvovits Simon ecetgyárost választották. Nem valószínű azonban, hogy most az újonnan választott hitközség fogja vezetni az ügyeket, ugyanis a választást megfélebezték a cluji központi irodához.

Az Oradea — Marghita autobus vállalat igazgatósága, engedve a marghitai kereskedők és a marghitai utazó közönség kívánságának, lehetővé tette, hogy az autobusok most már nem a nagy állomástól hanem a Piața Unirii-ről indulnak s ugyan csak oda is érkeznek be, ahol az utasok kényelmére váróterem van berendezve és a számozott helyeket előre le lehet foglalni. — Marghita és vidéke utazó közönsége örömmel vette az autobus újítását, mely az utasok kényelmét van hivatva előmozdítani.

Marghita strandja Friedmann vezetése mellett megnyitott.

Kopper István.

Gyomorlajást, székrekedést, epegőresüket és étvágytalanságot

megszüntet a „Planta” gyomortea, kis doboz 25 lei, nagy doboz 35 lei. Bármely régi köhögés ellen biztos sikerrel használhatja a „Planta” mellé a kis doboz 25 lei, nagy doboz 35 lei. Postai szállítás naponta. — „Csillag” gyógyszerár Oradea Str. Nicolae Iorga.

Időjárás

Mérsékelt szél, változó felhőzet, sok helyen záporosó és zivatar. A hőmérséklet emelkedik.

Ma Eszkimó a Tivoliban

Véres tüntetések Indiában

London, május 20.

Alepoi indiai városban a mohamedánok hinduk és keresztények között véres verekedés volt. Közelebbi jelentés nem érkezett. de annyit tudnak, hogy az összetűzésnek több halottja van.

Szőlősgazdák és gyümölcs- termelők figyelmébe!

Vermorel rendszerű

permetező gépek

megérkeztek. — összes gyümölcsvédelmi szerek: Darsin, Amonil, Toxylin stb. stb. — Raffia I-a, Rézgálic legolcsóbban

Lichtmann & László

Oradea, P. Mihai Viteazul 7. Telefon 91

5 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 május 22.

Hauptmann után szabadon

Gyermeke elrablásával fenyegettek meg egy sighisoarai gyárost

**Elfogták a zsarolót, aki azzal védekezik, hogy
ugysem merne volna beváltani fenyegetését**

Sighisoara május 20.

Néhány nappal ezelőtt D. I. B. Zimmermann sighisoarai posztógyáros fenyegető levelet kapott Keul József aláírásával, aki azzal fenyegette meg a gyárost, hogy amennyiben 3 nap alatt nem fizet ki neki 150 ezer lejt, akkor elrabolja és meggyilkolja kislányát.

A gyáros azonnal feljelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást. Természetesen azt gondolták, hogy Keul József álnév, de azért nyomozni kezd-

tek az ilyen nevű egyének után.

Másnap őrizetbe is vettek egy Keul József nevű munkanélküli férfit, akit be szállítottak a rendőrségre és vallatásra fogták. Előbb mindent tagadott, de később beismerte, hogy ő írta a fenyegető levelet.

Kijelentette, hogy úgy sem merne volna elrabolni a gyermeket, hanem azt gondolta, hogy a fenyegetés is használni fog s meg fogja kapni a 150.000 lejt, amellyel új életet kezdhet.

Francia területre hatolt be egy német rohamosztagos

Társával együtt letartóztatták és Párisba szállították őket

Páris, május 20.

A francia német-határon a francia határrendőrség mozgó gárdája feltűnést keltő letartóztatást eszközölt.

Sarreguemines francia városka mellett a mozgógárda egyik patrulja észrevette hogy a német határról egy saarbrückeni S. S. legény, rohamosztagos egyenruhában indul el, akit egy polgári ruhába öltözött ember követ.

A mozgógárda hagyta, hogy a két né-

met eltávolodjék a határtól, majd elvágta utjukat és letartóztatta őket. Az S. S. legény és a polgári ruhás egyén nem volt hajlandó nyilatkozni arról, hogy miért jöttek át a francia határon.

A gárda jelentést tett a felettes hatóságoknak, amelyeknek rendeletére a két gyanús idegent Párisba szállították az állambiztonsági hivatal kémosztályára, ahol vallatás alá fogják.

Nagy tűzvész egy Lugo melletti községben

Egy hatéves kisfiu játéka okozta a tüzet

Lugo, május 20.

Tegnap reggel Capalna községben hatalmas tűzvész volt, amely két házat és a hozzátartozó melléképületeket pusztította el.

Reggel, miután a férfiak és az asszonyok munkába mentek, kigyulladt Grigore Cristea gazdálkodó háza. A harangokat félreverték, mire a mezőn dolgozó lakosság visszahozta a faluba, hogy a pusztuló vagyont megmentse.

Időközben azonban a tűz áterjedt Teo-

dorescu Mária özvegyasszony házára is, a mely szintén teljesen leégett.

A tűz továbbterjedését később sikerült megakadályozni. A kár így is elég nagy. A vizsgálat megállapította, hogy a tűzvésznek az okozója Cristea Grigore gazdálkodó hét éves fia, aki szülei távoztása után megtalálta a gyufát és egy szénakazal mögött gyújtogatni kezdte. A lángok belekaptak a szénába és a következő percben már az egész ház égett.

Öngyilkos lett, mert nem tudott mozdonyt vezetni

**Vakvágányra vezette a lokomotívt, amely egy talat is
ledöntött**

Braila, május 20.

Különös okból követett el öngyilkosságot egy brailai vasuti munkás. Constantinescu Victor egy mozdonyt javított. Éppen ebéd idő volt, amikor készen lett a munkájával. A műhelyben senki sem tartózkodott, hát Constantinescu Victor ezt az alkalmat használta fel arra, hogy megtanuljon mozdonyt vezetni. Felszállott a mozdonyra és amint a mozdonyvezetőktől látta, meghúzott egy kiálló kart. A mozdony el is indult és azonnal sebesen haladva egy vakvágányra tévedt, amely egy falba torkollik. A szerencsétlen munkás nem tudta megállítani a mozdonyt, úgy, hogy az beleszaladt a falba és ledöntötte azt.

Az amatőr mozdonyvezető roppant megijedt és a következményektől való félelmé-

ben öngyilkosságra határozta el magát. — Valahonnan két szublimát pasztillát szerzett. — Ezekkel bevonult az első osztályú vagonba, amelyet magára zárt, majd bevette a két pasztilla szublimátot.

Délután a munkába visszajövő munkások hiába keresték Constantinescut, aki akkor a soros ór volt a műhelyben. Jelenést tettek a CFR mérnökségénél, amely értesítette a rendőrséget.

Egész délután tartó nyomozás után az első osztályú vagonban eszméletlen állapotban megtalálták Constantinescu munkást. Beszállították a kórházba, ahol gyomormosást alkalmazzák és így sikerült megmenteni az életnek.

Constantinescut, hogyha felépül fogja mi elé állítják.

Vipera mart meg egy gyermeket Gherla környékén

Gherla, május 20.

Nicula községben Tamas Vasile 8 éves gyermek a mezőn legeltette a teheneket. A gyermek lefeküdt a fübe és elaludt. Miközben aludt, egy vipera férközött hozzá, több helyen megharapta a lábát. A kis gyermek ijedten szaladt haza, de mire hazért, a lába is és az egész teste felpuffadt.

Azonnal beszállították a cluji klinikára, ahol ápolás alá vették. A gyermeknek nagy láza van, állandóan eszméletlen, nagyon kevés a remény hogy életben marad.

A faluban nagy meglepetést keltett a vipera megjelenése, mert ez még soha senki fordult elő ezen a vidéken. Nem tudják hogy miképpen kerülhetett a falu közelébe.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel
a hirdetési tombola szelvényeket!

POSTA

Róna fényképésznél

Str. Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!
6 drb, művészlap, ugyanaz, ami **80 lei**
a kirakataimban látható, csak

30-40 év közötti korrekt nő vagyok, férjhez mennék hozzám illő férfihez. Ingatlanom van. Leveleket "Hit remény" jelíggel kiadoba kérek. 4933

ÁLLÁS

Kifutó leányt azonnal felvesz Rapid kelmefestő, Piata Unirii No. 5. 4930

Kifutó és tanuló leányokat felvesz az "Anker" fehérneműgyár, Piata Unirii No. 5. 4928

Jó házból való fiút vagy leányt fényképész tanulónak felveszek. Amat foto, Heymann szinkör udvar jobbra. 4931

Fiatal gyakorlott bejárónót keresek a délelőtti órákra. Grivita 32. 4927

VÉTEL-ELADÁS

Tavaszi kosztüm komplé selymek s férfi szövetek nagyméretű maradékokban érkeztek. Mintás selymek nagy választékban. Ep. Pável 27. 4598

Eladó 4 drb spalet táblás ablak és ajtók. Joan Ciordas 21. 4929

Kisebb szöveget vennék készpénzért, a mely a város közelében van, 2 szobás lakással, kuttal és felszereléssel. Értekezni Str. Joan Ciordas 10. 4931

Egy Ali kaktusz, két keményfa szekrény eladó. Pacii 17 Izsák. 4932

Nagyon jó karban levő kettő ajtós jégsekreény, hentes — mészárosoknak is való, eladó. Str. Franceză 12. 4939

Egy ház nagy kerttel eladó. Str. Dr. Ioan Ciordas 37. 4908

Egy kétszobás konyha speizből álló magánház eladó. Komendáns réten Str. Tulului 24. 4918

Ügyes serfó leányokat felvesz Faur cipőgyár, Str. Aurél Lazar 10. 4935

Teljesen jókarban női ruhák és cipők eladók. Cim a kiadóban 4939

Raffiát, kékkövet, fűszert és csemegét, jégbe hűtött sört, málna szörpöt, kitűnő teavaját, legolcsóbban Balázsnál, Str. Alexandri 34. 4795

Dragos-Vodán, a Csehországba utazóknak az Adler vendéglő a legkellemesebb.

PASZTOR-NYOMDA ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal **"FEDÉLYI MÉRŐ" ARSAG**
1936 május 22.